

Veća dobit ne ukazuje na ozdravljenje

Magazin Biznis I finansije objavio je godišnju publikaciju Finansije TOP 2016/17. Banka Intesa je po visini aktive i dobiti u 2016. prva na rang listi banaka, dok je u sektoru osiguranja u prethodnoj godini najveće tržišno učešće po visini ukupne premije ostvarilo Dunav osiguranje. Banke su lani zabeležile skoro tri puta veću dobit, 18,4 milijarde dinara, ali je prinos na kapital bankarskog sektora u celini i dalje ispod 3%, dok na njegovo ozdravljenje ne ukazuje ni struktura krajnjeg rezultata. Tržište osiguranja ostvarilo je 2016. ukupnu premiju od 722 miliona evra, što je rast od 10,1% u odnosu na prethodnu godinu, ali je ukupna premija učestvovala u BDP Srbije sa svega 2,1%.

BANKE

Prvu poziciju među pet najvećih banaka u Srbiji po visini aktive u 2016. godini, na osnovu podataka Narodne banke Srbije, zauzima Banca Intesa, sa aktivom od preko 551 milijarde dinara. Intesa je nastavila dominaciju na tržištu preskočivši tržišni udeo od 17%, a slede je Komercijalna i Unicredit banka sa 12,3%, odnosno 10,3%, respektivno. Domaći bankarski sektor je proteklu godinu okončao sa aktivom od 3,24 milijarde dinara (26,3 milijarde evra) i nalazi se na nivou od 75% domaćeg BDP-a, što ukazuje da ima još dosta prostora za njegov rast.

Banka Intesa je na prvom mestu i po dobiti u apsolutnom iznosu, sa bruto dobitkom od skoro 10 milijardi dinara u 2016. godini, što je rast od preko 15% u odnosu na godinu ranije. U prvoj petorci po profitabilnosti slede UniCredit banka (6,2 milijarde), Raiffeisen banka (5,4 milijardi), AIK banka (4,3 milijarde) i Societe Generale banka (3,6 milijardi). Među bankama sa manjim učešćem, tradicionalno prednjači ProCredit banka, koja godinama sa unikatnim poslovnim modelom uspeva da zadrži visok nivo profitabilnosti.

Bankarski sektor je lani zabeležio skoro tri puta veću dobit, 18,4 milijarde dinara, ali je ovaj rezultat i dalje daleko od najboljih godina iz pretkriznog perioda. Prinos na kapital bankarskog sektora u celini i dalje je ispod 3%, dok na njegovo ozdravljenje ne ukazuje ni struktura krajnjeg rezultata. Profit iz osnovnog biznisa (pre svega kamate, ali i provizije i naknade) u prošloj godini spustio se preko 3% (pad od 5,6 milijardi dinara), ali je nadoknađen po osnovu manjih otpisa i rezervisanja, te naplate ranije otpisanih loših plasmana (ušteda od 18,7 milijardi dinara).

Premda bi trebalo da ohrabri situacija da se količina loših kredita smanjuje, a ona je prema podacima Narodne banke Srbije na kraju prošle godine pala na oko 17%, osnovno poslovno područje banaka još uvek tavori. Situacija bi, verovatno, bila još i gora da pad kamatnih stopa nije bio neuravnotežen, odnosno da pasivne kamate (koje primaju deponenti) nisu beležile brže smanjenje od aktivnih kamata (cena koju plaćaju bančini klijenti za preuzete kredite).

Trend dominacije krupnijih banaka je nastavljen i protekle godine (prvih deset banaka drži 77% tržišta), dok više od polovine banaka ima udeo manji od 3%, i izvesno je da će ovaj prag za mnoge od njih ostati nedostižan putem organskog rasta.

OSIGURANJE

Kada je reč o poslovanju osiguravajućih kuća u 2016. godini, najveće tržišno učešće po visini ukupne premije ostvarilo je Dunav osiguranje, (25,7%), a slede Generali osiguranje (22,2%), DDOR (11,6%), Wiener stadtsche (10,7%) i Triglav osiguranje (4,7%).

Ukupna premija osiguranja u Srbiji je iznosila 722 miliona evra, što je rast od 10,1% u odnosu na prethodnu godinu. U 2016. godini, premija je u procenjenom bruto domaćem proizvodu imala učešće od 2,1%, dok se evropski prosek u poslednjim godinama kretao oko 6,8% BDP. Premija po glavi stanovnika u Srbiji je iznosila 108 dolara ili 102 evra (103 dolara ili 94 evra u 2015), a još prevladuje neživotno osiguranje sa 74,1%. Na vodećem mestu po učešću u ukupnoj premiji i dalje je – sa 34 odsto – osiguranje autoodgovornosti koje je obavezno, i odnosi se na osiguranje trećeg lica.

Prošla godina je za osiguravajuća društava protekla u znaku primene novog Zakona o osiguranju: osiguravajuća društva trebalo je da usklade svoje poslovanje u smislu restrukturiranja investicionog portfolija, ispu-

njenja novih uslova u pogledu adekvatnosti kapitala, i uspostavljanja sistema za izveštavanje. Prema izveštaju NBS, sva društva su tu svoju obavezu tokom protekle godine ispunila. Istovremeno, kompozitna društva (ona koja se bave i životnim i neživotnim osiguranjima, a ima ih ukupno šest), uspostavila su odvojeno upravljanje imovinom koja služi ili može služiti za izmirenje obaveza po osnovu osiguranja, pripadajućim kapitalom i obavezama, kaže se u izveštaju NBS.

LIZING

Vrednost novozaključenih lizing ugovora u 2016. godini iznosila je 338 miliona evra, što je za 40 miliona više u odnosu na isti period 2015. godine, i ukazuje na porast privredne aktivnosti u prethodnoj godini, ali i na sve veće poverenje privrednika u lizing. Do kraja decembra 2016. godine, najveća vrednost novozaključenih lizing ugovora zabeležena je u sektoru komercijalnih, teretnih i ostalih vozila i ona je iznosila 134 miliona evra. Prate ga sektor putničkih vozila sa 131 milionom evra, sektor mašina i opreme sa 68 miliona evra, i sektor nekretnina sa 5 miliona evra.

Vrednost novozaključenih ugovora finansijskog lizinga u prvom kvartalu 2017. porasla je za 18,7% u odnosu na isti period prethodne godine i iznosila je 69 miliona evra. Komercijalna, teretna i ostala vozila su najčešće finansirani predmeti putem finansijskog lizinga, pa je vrednost novozaključenih ugovora u ovom sektoru iznosila 28 miliona evra. Sektor putničkih vozila zabeležio je vrednost novozaključenih ugovora od 25 miliona evra i među četiri sektora finansijskog lizinga, zabeležio je najveći rast – 8 miliona evra više u odnosu na prvi kvartal 2016. godine. Vrednost novozaključenih ugovora finansijskog lizinga u sektoru mašina i opreme u prva tri meseca 2017. iznosila je 11 miliona, a u sektoru nekretnina 5 miliona evra.

BERZA

Ukupan promet na Beogradskoj berzi u 2016. godini dostigao je 44,57 milijardi dinara, odnosno skoro 362 miliona evra, što izraženo u dinarima predstavlja rast prometa od čak 98,7% u odnosu na prethodnu godinu. To je, ujedno, najviši godišnji promet još od 2009. godine, a indeksni pokazatelji domaćeg tržišta kapitala su u prošloj godini zabeležili drugi uzastopni godišnji rast vrednosti. I pored toga, prošlogodišnja poslovna statistika ukazuje da berzansko tržište u Srbiji i dalje zaostaje za sličnim tržištima u regionu, kao i u odnosu na mogućnosti domaće privrede.

Banke rang po aktivi

R.BR. POSLOVNO IME BANKE	UKUPNA NETO BILANSNA AKTIVA	
	2016.	2015.
1 BANCA INTESA A.D. BEOGRAD	551.415.772	487.799.169
2 KOMERCIJALNA BANKA A.D. BEOGRAD	400.017.469	391.856.849
3 UNICREDIT BANK SRBIJA A.D. BEOGRAD	332.232.134	308.283.811
4 RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD	254.024.727	234.426.451
5 SOCIÉTÉ GÉNÉRALE BANKA SRBIJA A.D. BEOGRAD	235.782.902	230.537.473
6 AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNA BANKA AIK BANKA A.D. BEOGRAD	183.736.050	179.078.758
7 EUROBANK A.D. BEOGRAD	150.632.691	140.582.600
8 ERSTE BANK A.D. NOVI SAD	142.916.481	117.487.765
9 BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA A.D. BEOGRAD	133.096.427	129.865.797
10 VOJVOĐANSKA BANKA A.D. NOVI SAD	125.897.999	120.328.157

Banke rang po dobiti

R.BR. POSLOVNO IME BANKE	BRUTO DOBIT (U 000 DIN)	
	2016.	2015.
1 BANCA INTESA A.D. BEOGRAD	9.924.343	8.584.579
2 UNICREDIT BANK SRBIJA A.D. BEOGRAD	6.226.600	6.366.383
3 RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD	5.411.291	4.341.952
4 AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNA BANKA AIK BANKA A.D. BEOGRAD	4.338.494	3.413.320
5 SOCIÉTÉ GÉNÉRALE BANKA SRBIJA A.D. BEOGRAD	3.684.585	2.063.461
6 ERSTE BANK A.D. NOVI SAD	2.064.920	1.189.456
7 EUROBANK A.D. BEOGRAD	2.061.325	2.916.318
8 PROCREDIT BANK A.D. BEOGRAD	1.606.210	1.826.670
9 ALPHA BANK SRBIJA A.D. BEOGRAD	678.479	-953.599
10 SBERBANK SRBIJA A.D. BEOGRAD (6)	436.169	-497.731

Društva po premiji osiguranja u 2016. godini

R.BR.	DRUŠTVO	PREMIJA U 000 EUR	TRŽIŠNI UDEO U %
1	DUNAV	185.941	25,68%
2	GENERALI	161.066	22,25%
3	DDOR	83.901	11,59%
4	WIENER	77.246	10,67%
5	TRIGLAV	34.348	4,74%
6	GRAWE	29.432	4,07%
7	UNIQA NEŽIVOT	29.010	4,01%
8	AMS	22.973	3,17%
9	MILENIJUM	22.609	3,12%
10	AXA NEŽIVOT	15.603	2,16%
11	UNIQA ŽIVOT	14.872	2,05%
12	SAVA NEŽIVOT	14.704	2,03%
13	SOCIETEGEN	12.231	1,69%
14	MERKUR	9.017	1,25%
15	SOGAZ	4.515	0,62%
16	GLOBOS	1.860	0,26%
17	AXA ŽIVOT	1.839	0,25%
18	ENERGOPROJEKT	1.528	0,21%
19	SAVA ŽIVOTNO	1.309	0,18%

Tržišno učešće davalaca finansijskog lizinga prema bilansnoj aktivi

R.BR.	DAVALAC LIZINGA	BILANSNA AKTIVA (U 000 RSD)	UČEŠĆE
1.	INTESA LEASING D.O.O.	12.802.707	19,3%
2.	SOGLEASE SRBIJA D.O.O.	9.703.589	14,6%
3.	UNICREDIT LEASING D.O.O.	7.837.078	11,8%
4.	RAIFFEISEN LEASING D.O.O.	7.697.848	11,6%
5.	S-LEASING D.O.O.	5.528.888	8,3%
6.	NBG LIZING D.O.O.	5.390.035	8,1%
7.	CA LEASING SRBIJA D.O.O.	5.101.891	7,7%
8.	VB LEASING D.O.O.	3.176.108	4,8%
9.	PORSCHE LEASING SCG D.O.O.	2.760.212	4,2%
10.	HETA LEASING D.O.O.	2.108.377	3,2%
11.	LIPAKS LEASING D.O.O.	1.905.242	2,9%
12.	PIRAEUS LEASING D.O.O.	722.660	1,1%
13.	NLB LEASING D.O.O. U LIKVIDACIJI	646.772	1,0%
14.	PROCREDIT LEASING D.O.O.	342.291	0,5%
15.	ZASTAVA ISTRABENZ LIZING D.O.O.	310.343	0,5%
16.	ERB LEASING A.D.	236.159	0,4%
	UKUPNO	66.270.193	100,0%